

KÕRGESSAARE VALLA

TEATRI

OMAVALITSUSE INFOLEHT

NR. 1
2009

REEDE 16. JAANUAR 2009

ILMUB IGA KUU KOLMANDAL REEDEL

TASUTA

Ainult kolm küsimust:

Mida ilusat ja head sulle meenub eelmisest aastast?

Hea on olnud hommikul silmad avades avastada, et on puhkepäev, hea on esimesena näha kallist inimest ja teada, et kõik on hästi. Hea on näha esimesi kevadililli tärkamas ja kuulda merekohinat. Hea on istuda kamina ees ja unistada oma unistusi. Hea on tunda loodust enda ümber sõites mootorrattaga. Hea on kallistada ja teada, et kõik on täpselt nii nagu olema peab. Ilusad on kirjud puud sügisel ja jäälilled talvisel ajal.

Hea on suuta ja osata hoida seda mis sul on just siis kui see olemas on.

Kas oled andnud endale uueks aastaks mõne lubaduse?

Olen lubanud võtta endale AEGA, et mõelda, mis on milleks ja kelle jaoks või huvides miski on. Ja kes on kes? Eelkõige mina ise ja need kes minu ümber, kellest sõltun mina või kes sõltuvad minust. Kellele ma naeratan? Kellele teen head? Kellele olen tänulik? Kellest hoolin? Keda armastan?

John Lennon ja Paul McCartney on õelnud, et armastus on ainus, mida Sa elus üldse vajad ning Georges Sand on kirjutanud: maailmas on vaid üks õnn – armastada ja olla armastatud.

Pagan võtku, nii lihtne see ilmaelul võiks ju olla. Mõttele, keda Sina armastad ja kellele armas oled. Armastada ja olla armastatud...

Kes nii mõtleb, ei võta vastu vastutustundetuid otsuseid; ei poliitikuna, ei kodanikuna, ei inimesena.

Kes nii mõtleb, ei kihuta maanteedel ja linnatänavaid, ohustades kaasiliklejaid.

Kes nii mõtleb, ei põrniitse teisi inimesi, vaid naeratab neile ja soovib head.

Kes nii mõtleb, ei võta iial kätte relva, et minna teise riigi territooriumile.

Kes nii mõtleb, saab aru, et me ise mõtleme maailma asjad ja omaenda elu keerulisteks. Ja mitte ainult ei mõtle, vaid elame nad selliseks.

Tegelikult on ju kõik ääretult lihtne – armasta ja ole armastatud!

Kas on midagi sellist, mida sa uuel aastal kindlasti teha plaanid või soovid?

Jätkan kindlasti tähistava nautimist, olenemata aastaajast. Aegajalt langeb seal tähti. Mida neilt soovida, on igati enda valida.

Soovi täitumine, sõltub aga paraku sageli meist kõigest. Mitte vaid minust. Või Sinust. Vaid MEIST.

Ja ei tohi unustada, et sõbradki on kui taevatahed – sageli me ei näe neid, kuid teame, et nad on olemas. Kuskil.

Ma loodan, et kehtib tõde – naerata ja maailm naeratab Sulle vastu.

Vähemasti tasub uskuda, et nii see võiks olla.

MEIE nimel Maailmas...

Häid inimesi MEIE ümber ja mõttekat matka, aastal 2009!

Naeratades...

Laili Lutsar

Jõulupuudest tuleskulptuurid

Jaauariku esimesele töönädalale ja samas päris pikaks veninud jõuluajale pani punkti 10. jaanuaril Lauka jaanituleplatsil toimunud jõulupuude ja tuleskulptuuride põletamine. Tegelikult käis kõik ju vägagi kiirelt - peale kosutatav jõuluperioodi tekkinud idee sai vana aasta viimastel ja uue aasta esimestel päevadel välja kuulutatud, mõningad ürituse toimumist reklaamivad kuulutused laiali jaotatud ja jäigi vaid üle jaanituleplatsil kasutusotstarbe lõpetanud kuuski ja tuleskulptuure vorpivaid meistrimehi oodata.

Ilmataat oli ürituse toimumisest teadlik ja olenemata peale suruvast sulailmast suutis ta siiski terve laupäeva maa valgena hoida ja ka üksikud tuuleilid ei seganud ürituse kulgu. Välja kuulutatud alguskellaajal oli jaanituleplatsil ees ootamas juba kümme-kond varem kohale toodud kuuske, päeva edenedes kogunes pea samapalju veelgi juurde. Erinevas suuruses tuleskulptuure valmistati selle ürituse raames neli.

Pimeduse saabudes kogunes jaanituleplatsile kenake hulk inimesi, kelle silme all süütasid tuleskulptuuride autorid kõigepealt omad meistriteosed ja seejärel sai süüdatud ka jõulupuude kuhila. Vähemalt mõningateks hetkedeks pidi pimedus tule ees taanduma, ümbruskond lõi valgeks ja pakkus kohaletulnuile soojust.

Lõkkesuitsuseid üleriideid kodus varna riputades oli hää meel, et üks uudne idee kohalike seas poolehoidu leidis. Tekkis aimdus, et olenemata korduvast süütamisest täielikult põlemata jäänud niisketest jõulupuudest (mis jäid lõkkeplatsile jaanituleplatsil ootama) ja muudest õpetlikest nüanssidest, tasub korraldatud üritusest õppust võtta ja taolist üritust ka tulevatel aastatel korraldada.

Suured tänud kõikidele, kes nõu ja jõuga ürituse läbiviimisele kaasa aitasid ja kummardused ka neile, kes süütamise ajaks kohale tulid.

Arno Kuusk

Lauka piirkonna külaarendusselts

SÜNDIS UUS VALLAKODANIK

ANNA-MARIE HEIDO

ÕNNITLEME JAANUARIKUU EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI JA JUUBILARE

ELLA NOORKÕIV
ERICH TÕNISMAA
SULEV SAGUR
LEHTI KIIVE
EDMUND VESKI
KALLE VALTING
KALLE NIGUL

Haridusselts Edu peab kümnendat sünnipäeva

Laupäeval, 17. jaanuaril kell 13.00 on Luidja seltsimajja peole oodatud kõik seltsi liikmed ja toetajad. Seltsi asutamiskoosolek peeti 1. detsembril 1998 ja see kanti registrisse 19. jaanuaril 1999. Haridusselts Edu on nende aastate jooksul aktiivselt tegutsenud. Nende tegemised on väga palju rikastanud meie valla kultuuri-, hariduse- ja seltsielu. Suur tänu Teile selle eest. Soovime jätkuvat tegutsemislusti, üksmeelt ning õnne.

Kõrgessaare valla preemia

Kõrgessaare valla preemia on igaaastane (ka rahaline) tunnustus, mis määratakse isikule või isikute rühmale saavutuste eest Kõrgessaare vallaelu edendamisel ja arendamisel. Valla preemia kandidaate võivad esitada nii füüsilised kui ka juriidilised isikud. Taotlused esitatakse Kõrgessaare Vallavalitsuse kantseleisse 31. jaanuariks 2009. Valla preemia kandidaadid ja nende esitajad avalikustatakse.

Valla preemia saaja (saajad) otsustatakse 15. veebruariks 2009 selleks moodustatud komisjoni poolt. Preemia saajad nimetab vallavalitsus

Kõrgessaare Vallavalitsus

Vallavalitsuse istung

18. DETSEMBER

1. Kinnisasja jagamine ja piiride muutmine.

Nõustuda Kalana külas kehtestatud Puumetsa ja Väike-Puumetsa kinnistute detailplaneeringule vastavate uute kinnistute moodustamisega alljärgnevalt: 2,08 ha Puumetsa, 7106 m² Väike-Puumetsa, 5698 m² Nurga-Puumetsa ja 10097 m² Taga-Puumetsa maaüksus.

2. Inventuuride tulemuste kinnitamine.

Kinnitada 2008 aasta varade inventeerimiskomisjoni poolt koostatud inventeerimisnimestikud ja mahakandmise aktid vastavalt lisale

3. Piiratud osalusega konkursi tulemuste kinnitamine.

Võttes aluseks Lauka küla ühiskanalisaatsiooni rekonstrueerimise projekterimistööde pakkimise hankemenetluse läbiviimiseks moodustatud komisjoni 12. detsember 2008 protokoll: Kinnitada edukamaks pakkujaks Schöttli Keskkonnatehnika AS pakkumine summas 159820 krooni, ming sõlmida Schöttli Keskkonnatehnika AS-ga Lauka küla reoveepuhasti ja -pumpala renoveerimise põhiprojekti koostamiseks vastav leping tähtajaga 31. märts 2009.

4. Toimetulekutoetus. Lubada välja maksta detsembrikuu toimetulekutoetus 6 taotlejale summas 7616 krooni.

5. Lepingu ülesütlemine.

Õelda üles Koostööleping Käina Vallavalitsusega Käina Kaunite Kunstide Kooli poolt huvihariduse osutamiseks viiuli erialal Kõrgessaare valla õpilastele Lauka Põhikooli ruumides alates 01.01.2009.a

6. Vallavalitsuse korralduse kehtetuks tunnistamine. Tunnistada kehtetuks Kõrgessaare Vallavalitsuse 21.06.2001 korraldus nr 423 "Muusikaklassi õpilaste lastevanemate osalustasu kinnitamine".

7. Lauka Põhikooli õpilaskoha tegevuskulu arvestusliku maksumuse kinnitamine.

Kinnitada õpilaskoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2009. aastal Lauka Põhikoolis 25476 krooni.

8. Lasteaed VIGRI tegevuskulu arvestusliku maksumuse kinnitamine.

Kinnitada koolieelse lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslikuks maksumuseks ühe lapse kohta 2009. aastal lasteaias 48837 krooni.

9.27.11.2008 korralduse nr 410 "Riigihanke korraldamine" muutmise.

Muuta Kõrgessaare Vallavalitsuse 27 november

2008 korralduse nr 376 "Riigihanke korraldamine" punkti nr 2 ning määrata riigihanke korraldamine eest vastutavaks isikuks ehitusnõunik Arno Kuusk.

10. Projekterimistingimuste väljastamine puurkaevu rajamiseks.

Väljastada projekterimistingimused Helga Novitskile puurkaevu rajamiseks Sigala küla Juhani kinnistule.

11. Ehitise kasutuslubade väljastamine.

Väljastada kasutusluba osaühingule Elpa i.e. Kodeste küla Karu kinnistul asuvale elamule.

Väljastada kasutusluba Esta Rüta Urbonavičienéle Kodeste küla Põdra kinnistul asuvale elamule.

Väljastada kasutusluba Kõrgessaare Vallavalitsusele Tahkuna küla Tahkuna kordoni kinnistul asuvale puhkealale.

Väljastada kasutusluba Kõrgessaare Vallavalitsusele Tahkuna küla Tahkuna kordoni kinnistul asuvale saun-teenindushoonele.

Väljastada kasutusluba osaühingule Jaotusvõrk Mudaste küla Tuuleranna ja Rannapiiga kinnistute elektrivarustuse maakaabelliinile ja liitumiskilbile.

Väljastada kasutusluba osaühingule Jaotusvõrk Kõpu küla Lauri kinnistu elektrivarustuse maakaabelliinile ja liitumiskilbile.

Väljastada kasutusluba osaühingule Jaotusvõrk Suureranna küla Suuremetsa kinnistu elektrivarustuse maakaabelliinile ja liitumiskilbile.

12. Detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine.

Võtta vastu Kalana küla Suurekapteni kinnistu detailplaneeringu projekt DAGOpen OÜ Projektbüroo töö nr 08-57.

Korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek Kõrgessaare vallamajas 07.-21. jaanuar 2009.

13. Sihtsuunitlusega eraldised.

Kinnitada 2008. aasta lisaelarve artiklite lõikes ning lisada ja korrastada sihtsuunitlusega eraldised Kõrgessaare valla 2008 aasta eelarves.

29. DETSEMBER

1. Raha eraldamine reservfondist.

Eraldada reservfondist 5000 krooni Kõrgessaare alevikus asuva elumaja tulekahju tagajärjel tekkinud kulude osaliseks katmiseks.

2. Ehitusloa väljastamine puurkaevu rajamiseks.

Väljastada ehitusluba AS-ile Keila Geoloogia puurkaevu rajamiseks Rootsi külas Thiukama maaüksusele.

3. Kinnisasja jagamine.

Nõustuda Koduspe külas asuva Alango kinnistu jagamisega järgnevalt: 9,76 ha ALANGO, 3,44 ha RUUDU ja 3,44 ha AUSI maaüksus.

Metsaspetsialisti vastuvõtu aeg

05. jaanuarist 2009. a. kuni Keskonnaameti moodustamiseni toimub metsaomanikke teenindava piirkondliku metsaspetsialisti Endel Rikkeni vastuvõtt Hiiumaa keskkonnateenistuses Kärddlas, Kõrgessaare mnt. 18 teisipäevast neljapäevani kella 09.00 kuni 12.00. Muul ajal helistada telefonil 463 6838 või 510 3539.

Kampaania pani lapsevanemad mõtlema

Lõppenud kampaania "Sina oled eeskuj!" mõju uuring näitas, et 35% lapsevanematest kavatses muuta oma suhtumist ehk olla parem eeskuj oma lapsele. Novembri lõpus viidi läbi uuring, et teada saada kuidas mõjutas 2008. aasta sügisel toimunud sotsiaalkampaania „Sina oled eeskuj“ lapsevanemaid.

Kolm lapsevanemat neljast ehk 75,8% pani kampaaniat tähele. Kampaania sõnumit tajuti hästi - 70% vanematest pidas sõnumiks eelkõige eeskuj andmist vanemal lapsele. Lisaks sõnumile jäid küsitlutele meelde kampaania välimeedia plakatid – pooliku näoga vanem ja laps.

Küsitluses osalenud lapsevanemad hindasid kampaania mõju ühiskonnale ja endale oluliseks. Uuring näitas, et vanema ja lapse suhte üle hakkas kampaania mõjul mõtlema rohkem kui kaks inimest kolmest ehk 68%.

Uuringu käigus küsitleti telefoni teel 500 Eesti lapsevanemat, kes kasvatavad peres vähemalt ühte last vanuses kuni 17 aastat. Küsitlemine toimus ajavahemikul 20. november – 1. detsember 2008 kõikides Eesti maakondades. Vastajad leiti juhuvalikul telefonikataloogidest võetud numbritel helistades.

Sotsiaalkampaaniat "Sina oled eeskuj!" korraldasid Perekeskus Sina ja Mina, Lastekaitse Liit ning Sotsiaalministeerium. Teostaja oli Imagine AD. Kampaania „Sina oled eeskuj!" kestis 13. oktoober – 29. november 2008. Kampaania eesmärk oli juhtida tähelepanu lapsevanema positiivsele eeskujule, et lapsest kasvaks vastutustundlik, ennast ja teisi väärtustav inimene.

Perekeskus Sina ja Mina

Monika Soosaar

+372 56677 222

monika@sinamina.ee

Mõtisklus

Olen Liisi Ülemaantee, kes on 18 aastat kodus olnud. Nüüd juhtus nii, et sain omale töö ja see on väga huvitav. Olen päevakeskuses Helile abiks. Töö ülesanded on väga mitmesugused. Üks nendest on seltsimajas kord kuus eakatega kokusaamine, aga õnnetuseks on teid üsna kasinalt kohal. Meile kõigile meeldiks, et teid rohkem oleks. Mis selle põhjuseks on - ei tea? Ma võin seda oletada ainult enda kogemustest. Esiteks on see, et jäin liiga pikalt koju ja siis tuli hirm, et olen nii noh saamatua ja inetu ja teised vaatavad ja lõpuks ka natuke laiskus (hakka nüüd välja minema). Nii siis olin ja tusatsesin kodus, endal paha ja teistel kodustel ka. Üht võin teile öelda, kui te selle esimese korra välja tulete, siis te enam kodus olla ei taha. Tehke proovi! Jääme teid ootama järgmisel kokusaamisel!

LAUKA PÄEVAKESKUSE TEATED

20. jaanuaril JUUKSUR

alates kell 8.00. eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

17. veebruaril JUUKSUR

alates kell 8.00. eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

28. jaanuaril kell 13.00 pensionäride koosviibimine

Lauka külaseltsi ruumides: infominutid vallaametnikega, jaanuarikuu sünnipäevade tähistamine, BINGO. Transport: 12.30 Pihla, Rootsi; 12.50 Viskoosa

Vesivõimlemise grupist osalejatele!

30. jaanuaril toimub väljasõit Käina ujulasse; osalustasu 40 krooni. Osalusest teatada hiljemalt 26. jaanuariks. Transport: 12.00 Lauka, 12.05 Viskoosa
13. veebruaril toimub väljasõit vesivõimlemiseks Käina ujulasse, osalustasu 40 krooni, osalusest teatada hiljemalt 9. veebruariks. Transport 12.00 Lauka, 12.05 Viskoosa

20. veebruaril kell 13.00 pensionäride koosviibimine Lauka külaseltsi ruumides

Muudatused uuel aastal sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas

Muudatused alates 1. jaanuarist 2009:

Avatakse lasteabi infotelefon 116 111

Käivitub üleriigiline lasteabi infotelefon, kuhu võivad helistada kõik, kes soovivad teavet lastega seotud küsimustes. Helistades saab ka nõu, kuidas keerulistes olukordades tegutseda.

Muutused sotsiaaltoetustes:

Isapuhkuse eest ei maksta enam hüvitist riigieelarvest, isadele jääb 10-päevase tasustamata puhkuse saamise võimalus.

Kaovad nõ toptelt toetused - lõpetatakse lapsehooldustasu maksmine vanemahüvitist saavale vanemale. Lapsetoetust ja teisi peretoetusi, millele lapsel on õigus, makstakse samaaegselt vanemahüvitisega.

Jaanuarist jõustuvad muudatused soodusravimite loetelus ja piirhindades. Alates 1. jaanuarist lisanduvad soodusravimite loetellu kuus 50% soodustusega ravimit: (toimeainetega paroksetiin, venlafaksiin, tolterodiin, klaritromütsiin, nebivolool ja eksenatiid; viis 75% soodustusega ravimit: (toimeainetega amlodipiin, risedroonhape, enalapriil, omeprasool ja montelukast) ja kolm 100% soodustusega ravimit: (toimeainetega beetaepoetiin, anastrosool ja pramipeksool. Soodusmäära tõstetakse 50%-lt 100%-le ühel ravimil (toimeainega bikalutamiid).

Tööealised inimesed, kes lähevad hambaarsti juurde pärast 01.01.2009, ei saa enam taotleda **hambaravihüvitist**. Neile, kes on enne 1. jaanuarit 2009 hambaarsti juures käinud kolme viimase aasta jooksul, aga pole hüvitist taotlenud, saavad seda tagantjäreli teha.

Kuni 19-aastastel lapsel ja noored saavad hambaravi endiselt tasuta. Hambaravihüvitist

saavad rasedad ja kuni 1-aastaste laste emad (450 krooni aastas)

ning pensionärid ja töövõimetuspensionärid (300 krooni aastas). Hambaproteeside hüvitamise kord jääb järgmisel aastal samaks.

Muudatused 2009. aasta jooksul:

Muutused sotsiaaltoetustes - lõpetatakse laste koolitoetuse (450 krooni aastas) maksmine.

Alates 1. veebruarist **asendatakse pensionite ja toetuste kojukanne** kandega pangaarvetele, teise isiku pangakontole või kojukandega inimese enda kullul. Teatud grupile jääb võimalus saada toetusi posti kaudu kojukandega ning seda riigi kullul.

Kinnitatakse esmatasandi arstiabi arengukava, mille peamine idee on pakkuda esmatasandil rohkem teenuseid kui pelgalt perearstiabi. Esmatasandi teenuste hulka kuuluvad arengukava järgi perearsti ja -õe teenuste kõrval veel koduõendus, ämmaemandusabi, füsioteraapia ja koolitervishoid ning võrgustiku teenustena ka hambaravi, apteegiteenus ja töötervishoid. Esmatasandi tervishoiu võrgustiku osa on ka stationaarne õendushooldus ehk hooldusravi ning tulevikus vaimse tervise õe teenus.

Sotsiaalministeerium on ette valmistanud eelnõu, millega uuendatakse ja täpsustatakse **koolitervishoiu ülesandeid ja korraldust**. Eelnõu eesmärk on tagada, et igas koolis oleks kõikidel lastel turvaline ja tervislik. Seaduse muudatused on plaanitud 1. septembrist 2009. Riigikogus on praegu lugemisel eelnõu, mis näeb ette, et 1. maist 2009 hakkab kõiki **tööturuteenuseid ja -toetusi pakkuma Töötukassa**. Tööturuamet lõpetatakse. Uus **töölepingu seadus** jõustub 1. juulist 2009.

Teade

Pensionäridel, kes taotlesid pensioni või toetuse kojukannet riigi kullul ja kes said selle kohta eitava vastuse, on õigus 30 päeva jooksul pärast teate saamist eitav otsus vaidlustada. Selleks tuleb esitada uus avaldus. Avalduse vorme saab vallamajast ja pensioniametist.

Seaduse järgi makstakse pension/toetus elukohajärgsele pensioniametile esitatud põhjendatud taotluse alusel riigi kullul posti teel kojukandega isikule:

kellel on liikumistakistus (ka hõre või olematu bussiliiklus on liikumistakistus), kes elab hajaasustusalal (väljaspool suuremaid asulaid), kellele pangateenus on raskesti kättesaadav (pank, pangaautomaat on kaugel) ning kes on:

- 1.sügava puudega töövõimetuspensionär;
- 2.sügava puudega püsivalt töövõimetuks tunnistatud rahvapensioni saav isik või;
- 3.vanaduspensioniealine isik.

Kõik põhjendused (soovitav ka kaugus pangateenusest, tervisest tulenevad takistused jne) tuleb avalduses kirja panna, otsuse langetamiseni laekub pension endisel viisil.

Täiendav info telefonidel 16106 (pensioniameti lühinumber), 46 31198 (Pärnu PA Kärkla kliendipunkt), 46 22492 (L.Kiivit)

Soovi avaldanud saavad pensioni pangast juba jaanuaris

Alates veebruarist muutub pensionide, toetuste ja hüvitiste väljamaksmise kord, enamik inimesi on oma valiku juba teinud ja neile hakkab raha pangakontole laekuma. Need inimesed, kes on selle kohta soovi avaldanud enne 15. detsembrist, saavad pensioni, toetuse või hüvitise panka juba jaanuaris.

Inimesed, kes taotlesid pensioni, toetuse või hüvitise kandmist panka riigi kullul tema enda arveldusarvele või teise isiku arveldusarvele enne 15. detsembrist, saavad oma raha pangast juba jaanuaris. Taotlused, mis on esitatud 15. detsembril või pärast seda on veel menetluses ja raha laekub panka alates veebruarist.

Kuna uue valiku pensioni kättesaamise kohta on pidanud tegema paljud inimesed, võib esimesel kuul tekkida segadusi. Võimalike murede lahendamiseks on sotsiaalkindlustusamet (SKA) seadnud sisse infoliinid pangatelleritele ja postiametnikele. Inimesed, kes on teinud avalduse pensioni panka laekumise kohta, saavad küsida teenindajalt infot, kas nende raha laekus panka või endiselt postkontorisse.

Ligi 145 000 pensionide, toetuste ja hüvitiste saajat, kes senini kasutasid Eesti Posti teenust, saavad oma raha tänava jaanuaris viimast korda postkontorist kätte. Juba veebruaris kehtivad teised väljamakseviisid –

Haigekassa kasutab alates 1. jaanuarist rahvastikuregistri aadresse

Alates 1. jaanuarist 2009 kasutab Haigekassa rahvastikuregistris olevaid põhielukohta aadresse. See tähendab seda, et kõik kirjad ja muud dokumendid saadab Haigekassa edaspidi inimese Rahvastikuregistris märgitud aadressile. Oma aadressi muudatusest ei saa haigekassat enam eraldi teavitada, piisab vaid rahvastikuregistri teavitamisest.

Isikute aadresse kasutab haigekassa neile erinevate teadete või dokumentide (teated kindlustuskaitse lõppemisest, euroopa ravikindlustuskaardi või asendusertifikaadi, vähiskriiningu kutse jne) saatmiseks.

Isiku soovil saadab haigekassa näiteks Euroopa ravikindlustuskaardi inimese põhielukohast erinevale aadressile. Sellisel juhul tuleb haigekassale esitada soovitud aadress igal konkreetsel taotlusel.

Teated kindlustuskaitse lõppemise kohta ja vähiskriiningu kutsed aga saadetakse inimese rahvastikuregistris märgitud aadressile. Seega on väga oluline, et inimese aadressid rahvastikuregistris oleksid õiged. Vastasel juhul ei pruugi inimesed olulisi teateid kätte saada.

Isik on kohustatud elukoha andmed rahvastikuregistrisse teatama uuele aadressile kolimisel, ebaõigete andmete olemasolul või andmete puudumisel. Andmete õigsust saab kontrollida kohalikus omavalitsuses avalduse alusel või riigiportaalis www.eesti.ee rahvastikuregistri e-teenuseid kasutades.

Elukohaandmete registrisse kandmiseks või muutmiseks tuleb esitada elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele elukohateade. Seda on võimalik teha omavalitsuse kohale minnes, posti või digitaalkirjaga e-maili teel saates või kasutades rahvastikuregistri e-teenuseid riigiportaalis www.eesti.ee.

Lisainfot elukoha registreerimise kohta võib vaadata Siseministeeriumi kodulehelt <http://www.siseministeerium.ee/13615>.

Haigekassa kutsus kõiki inimesi üles rahvastikuregistris oma elukohaandmete õigsust kontrollima ning vajadusel parandama!

pangakontole, teise isiku arvele, kojukandega enda kullul. Kojukanne jääb alles seadusega määratud grupile.

Kõigile neile 145 000 inimesele saatis Sotsiaalkindlustusamet eelmise aasta novembrikuus teavituskirja koos avalduse blanketi ja tagastusimbrikuga ning palus valida pakutud variantidest endale sobivaim. Kahjuks ei ole kõik tänaseks päevaks oma valikut teinud ega avaldust esitanud. Palume täita teile saadetud avalduse vorm uue väljamakseviisi kohta ning saata see esimesel võimalusel kirjas märgitud aadressil!

Kui teil on täpsustavaid küsimusi või olete avalduse blanketi kaotanud, helistage sotsiaalkindlustusametile infotelefonile 16106 või täiendavatel telefoninumbritel <http://www.ensib.ee/yldinfo/lisatelefonid2009.html>. Samuti võite pöörduda elukohajärgse pensioniameti klienditeenindusse.

Tartu reis

Teisipäeva hommikul oli väga vara vaja sõita, et saaksime palju asju sel päeval ära teha. Nüüsiis, esimesel päeval käisime Tartus 4D elamuskinos vaatamas filmi „Polaarseiklus“. Täitsa õudne oli. Pea hakkas ringi käima vahepeal ja üsna tihti said kõik kiljuda. Siis läksime hotelli ja viisime sinna oma asjad ära. Seal saime ilusasti teatririided selga panna. Meil oli aega veel hotellis ringi käia ja siis pidime Tartu Vanemuisesse minema vaatama teatrietendust „Savoy ball“. See oli väga kihvt. Üle pikaaja pole nii lähedat teatrit näinud. Kõik jäid rahule. See oli kõik seal väga õpetlik ja huvitav.

Käisime veel õhtul hotellis keeglit mängimas. Kaks võistkonda olid, ühes peamiselt noored, teises eakad. Ja see oli üldiselt ebavõrdne, kuid mis siis.

Teisel päeval suurt ei teinud me midagi. Hommikul tuli vara tõusta, millega oli probleem, kuna õigel ajal me ei kavatsenud magama minna.

Kõigepealt läksime me kõik koos silma lahkama teaduskeskusesse AHHA. Mitte keegi ei osanud arvata, et meile antakse päris silmad. Aga vot anti. Imetaja silmad (muide, inimene on ka imetaja). Sorteersime lahkamisel silmast kõik osad sealt välja. See oli tegelikult huvitav aga südame ajas parajasti pahaks. Kui aga tagatipuks järele mõelda, siis oli nii vahva. Räägiti juurde imetajate nägemisest ja kuidas me valgust näeme ja fookuskaugusest jpm.

Pärast seda tegime ise šokolaadi. Enne räägiti meile šokolaadi ajaloo. Saime teada, et kakaoad, mis on šokolaadi tegemiseks vajalikud, on väga hinnalised. Näiteks indiaanlaste turul pidi saama ühe kakaoa

vastu ühe kapsapea, kümne oa eest pidi saam juba ühe küüliku ning 10x10 oa eest lausa orja. Saime maitsta ka kakaoa. Siis sulatasime ise kakaovõid, panime suhkrut ja kakaojahu ning segasime ise päris oma šokolaadi. Niikaua kui need külmkapis jahtusid, saime mängida teaduskeskuse igasuguste huvitavate asjadega- kiiruse peale värvidele vajutamine, kaaluda praegust kaalu Maa peal ja siis saime teada kui palju kaaluksime teistel planeetidel, näiteks Kuu peal või Marsil. Saime ise orkaani tekitada jne. Täitsa lahe oli.

Veel käisime mänguasjamuseumis. Seal olid hästi põnevad vana aja mänguasjad ja päriselt multifilmides ja saadetes nähtud tegelased. Näiteks olid seal ka „Pehmete ja karvaste“ saate nukud, „Kunksmoor ja kapten Trumm“ multifilmi nukud ja veel palju teisi tuttavaid tegelasi. Mõni mänguasi tegi päris kadedaks, et endal oleks võinud ka lapsepõlves selliseid asju olla. Igatahes põnev elamus!

Meie ühiseks söömapaigaks jäi ikka nii minnes kui tulles koht Pärnus. Seal olid väga head toidud. Ja sõbralikud teenindajad.

Siis oligi koju ära tulek. Mitte keegi ei tahtnud ära tulla. Kuna seal oli nii huvitav ja kodus poleks mitte midagi teha olnud.

Irma Sarapuu

JÕUSAAL

Kõrgessaare Vaba Aja Keskuses on avatud jõusaal:

Esmaspäevast - reedeni kell 16.00-20.00
Jõusaali külastamise tasu: ühe korra hind (kuni 1,5 tundi) 10.00 EEK, Kuutasu 100.00 EEK

Jõusaalis on võimalik kasutada uut ja moodsat HI-Power jooksurada-trenažööri, millega võimalik joosta-käia pikki distantse külma ja tuulise ilma kätte minemata.

TULGE TREENIMA!

SPORT

Saalihoki:

Valla lehes on mitmel korral antud ülevaade meie saalihokipoiste ja –meeste käekäigu kohta Eesti meistri- ja karikavõistlustel, kuid mis on saanud neist meie vallast sirgunud saalihokimängijatest, kes ei mängi enam Viskoosa SK koosseisus. Eesti Saalihoki Liidu veebilehe andmetel mängivad Eesti Meistriliigas TTÜ SK/Team Exel võistkonnas kaks meie valla noormeest **Marko Opikov** ja **Tiit Tammeveski**. Hetkel on TTÜ SK/Team Exel Eesti meistrivõistlustel kolmandal kohal. **Fredi Volens, Jaanus Võsamaa, Lauri Kängsepp, Mario Volmerson, Tarmo Võsamaa** osalevad Tallinna Printcenteri võistkonna koosseisus esiliigas, ning asuvad hetkel esiliiga kolmandal positsioonil.

Korvpall:

Kristjan ja Andres Kuuse teevad kaasa Eesti Korvpalli Meistrivõistluste II liigas. Kristjan mängib Hiiumaa võistkonnas, mis kannab nime Faasion/KK Askus ning Andres Eesti Maaülikooli Spordiklubi võistkonnas. Hetkel on käimas põhiturniiri vahegruppide mängud, kus Faasion/KK Askus asub viiendal ja EMÜ SK seitsmendal kohal.

Ainult kolm küsimust...

1. Mida ilusad ja head sulle meenub eelmisest aastast?

2. Kas oled andnud endale uueks aastaks mõne lubaduse?

3. Kas on midagi sellist, mida sa uuel aastal kindlasti teha plaanid või soovid?

ARTUR VALK:

1. Aasta 2008 oli kokkuvõttes tore aasta. Tagantjärele meenub palju toredaid üritustegevusi kus sai osaleda, olgu siis tegijana või kuulajana vaatajana. Hea meel on ka selle üle et eelmise aasta Jaanipäevaks valmis Kõrgessaare mõisa pargis ilmastikukindel vabaõhulava, kus saab edaspidi / ja sai juba ka eelmisel suvel/ suvist kontserttegevust arendada. Hea on teada, et nii vaatajatel, kui ka esinejatel katus pea kohal ja ei pea iga vihmasagarat kartma.

2. Olen juba selles eas, et erilisi lubadusi endale andma ei kipu. Tuleb lihtsalt kavandatu teoks teha ja soovin selleks, et oleks tervist ja pealehakkamist.

Aga siiski üks lubadus tuli meelde : kavatsen vähemalt 5 korda nädalas ennast ca 45 minutit sportlikule kõnnile pühendada. Olgu siis kepikõnd või talvisel perioodil jõusaali trenažööril.

3. Aasta 2009 tuleb tõenäoliselt veidi keerukam aasta, kui möödunu. Elama peame kõik natuke kokkuhoidlikumalt, kui eelnevatel aastatel, aga ehk on isegi hea, kui elu meelde tuleb, et aastad pole vennad... Siiski soovin kõigile, et oleks tööd ja peredes leib laual.

Soovin uuel aastal head läbisaamist lähedastega ja kolleegidega, siis sujuvad nii kodused kui töised toimetamised. Aasta 2009 on ka kohalike valimiste aasta- kavatsen ka selles protsessis aktiivselt osaleda, et jõudumööda ka edaspidi valla arengutes kaasarääkija olla.

Arvan, et nii minu kui kõigi Viskoosa inimeste soov oleks, et endine kalatehase ja lihatööstuse hoonetekompleks leiaks eesmärgipäraselt väljaarendamist. Praegune seis on üsna nukker, aga lootma peab.

INGE ELISSAAR:

1. Midagi väga erilist kohe ei meenu, kuid kokkuvõttes oli terve aasta hea. Valla tulud said täidetud 99,5%-lt, mis lubas ellu viia enamusi planeeritud tegevusi. Isiklikult reisisin suvel suhteliselt palju, mis andis palju positiivset.

2. Anda endast parim.

3. Soov oleks pääseda tantsupeole.

MAIRE TÜRNPÜU:

1. Ei oska midagi erilist välja tuua - tervist ja tööd jätkus, järelikult oligi ilus ja hea!

2. Olla ikka abivalmis ja sõbralik!

3. Plaane ei tee. Sooviks, et jätkuks tööd ja leiba!

MANALATEED LÄINUD

ELLA GITAL
HEINRICH SIHVER

KÕRGESSAARE VALLA TEATAJA

Toimetaja Tarvo Malk

Telefon: 4622492; 52 00908

e-mail: korgessaare.teataja@mail.ee

Trükkija Saarte Trükkikoda

Artiklid avaldamiseks edastada toimetajale hiljemalt kuu teiseks reedeks.